

UNIONE ARBERIA

LIDHJA ARBËRIA

MENSILE BILINGUE DI INFORMAZIONE - ANNO II - N. 9 - AGOSTO 2010

GAZETË E PËRMUAJSHME NJOFTIMI DYGJUHËSHE - VITI II-Nr. 9 - GUSHT 2010

DIFFUSIONE GRATUITA / SHPRISHJE E LIRË

IN QUESTO NUMERO / TE KY NUMËR:

- ◆ Legge 15 dicembre 1999, n. 482 (Artt. 19-20) / Ligji 15 dhjetor 1999, nr. 482 (Nenet 19-20) p. 1
- ◆ S. DEMETRIO C. XXIX Festival della Canzone Arbëreshe / SHËN MITËR. Festivali i XXIX i Këngës Arbëreshe p. 2
- ◆ S. DEMETRIO C. Premiati due magistrati arbëreshë / SHËN MITËR. Ia dhanë çmimet dy magjistratëve arbëreshë p. 2
- ◆ S. DEMETRIO C. Destinati a pubblica fruizione due palazzi storici del Comune / SHËN MITËR. Të caktuara për përfutimi publik dy pëllese historike të Bashkisë p. 3
- ◆ S. GIORGIO A. Stretto il gemellaggio tra le città di Crescentino (VC) e S. Giorgio A. / MBUZAT. U lidh binjakëzimi midis qyteteve të Mbuzzatit dhe Crescentino-s (VC) p. 3
- ◆ S. SOFIA D'E. Presentazione del libro di Alberto Buccino, giovane scrittore emigrante sofiota / SHËN SOFI. Paraqitja e librit të Alberto Buccino-s, shkrintar i ri soffjat emigrant p. 3
- ◆ VACCARIZZO A. XXVIII Rassegna del Costume arbëresh / VAKARIC. Panairi XXVIII i Veshjevet Arbëreshe p. 4
- ◆ S. DEMETRIO C. Una serata insieme alla Croce Rossa / SHËN MITËR. Një mbrëmje bashkë me Kryqin e Kuq p. 4
- ◆ S. COSMO A. Estate Sancosmitana / STRIGAR. Vera Strigarjote p. 4
- ◆ S. SOFIA D'E. Apertura Centro Estivo "Jonathan" per bambini e Centro di Aggregazione Giovanile per ragazzi / SHËN SOFI. Hapja e Qendrës Verore "Jonathan" për fëmijët dhe të Qendrës së Bashkësisë Rinore për të rinjtë p. 5
- ◆ S. DEMETRIO C. Via Termopili celebra la Festa del ritorno / SHËN MITËR. Udha Termopilët celebron Festën e kthimit p. 5
- ◆ S. DEMETRIO C. Arberia Film Festival / SHËN MITËR. Arbëria Film Festival p. 5
- ◆ S. DEMETRIO C. Celebrazioni in onore di Padre Pio / SHËN MITËR. Festime për nder të Atit Pio p. 6
- ◆ S. COSMO A. XXIII Assemblea Diocesana / STRIGAR. Mbledhja e XXIII Dioqezane p. 6
- ◆ Cultura italo-albanese e tradizione popolare / Kultura arbëreshe dhe tradita popullore: Kangelet për nder të Shën Trianit dhe Shën Mërisë së gushtit p. 7
- ◆ S. DEMETRIO C. Ciclismo: Giro dei colli arbëreshë / SHËN MITËR. Çiklizëm: Rrethi i kodravet arbëreshe p. 7
- ◆ VACCARIZZO A. "Suoni di minoranza 2010" / VAKARIC. "Tingujt e pakicavet 2010" p. 8
- ◆ S. DEMETRIO C. Miss San Demetrio 2010 / SHËN MITËR. Zonjusha Shën Mitër 2010 p. 8
- ◆ ARBERIA. Il torneo di calcetto / ARBËRIA. Turneu i futbollit p. 8

LEGGE 15 DICEMBRE 1999, N. 482 (Artt. 19-20)

"Norme in materia di tutela delle minoranze linguistiche storiche"
(Testo approvato in via definitiva dal Senato della Repubblica
Il 25 novembre 1999; pubblicato sulla G.U. del 20.12.1999)

(continua dal num. 8-Luglio 2010)

Art. 19

1. La Repubblica promuove, nei modi e nelle forme che saranno in caso previsti in apposite convenzioni e perseguendo condizioni di reciprocità con gli Stati esteri, lo sviluppo delle lingue e delle culture di cui all'articolo 2 diffuse all'estero, nei casi in cui i cittadini delle relative comunità abbiano mantenuto e sviluppato l'identità socio-culturale e linguistica d'origine.
2. Il Ministero degli Affari Esteri promuove le opportune intese con altri Stati, al fine di assicurare condizioni favorevoli per le comunità di lingua italiana presenti sul loro territorio e di diffondere all'estero la lingua e la cultura italiana. La Repubblica favorisce la cooperazione transfrontaliera e interregionale anche nell'ambito dei programmi dell'Unione Europea.
3. Il Governo presenta annualmente al Parlamento una relazione in merito allo stato di attuazione degli adempimenti previsti dal presente articolo.

Art. 20

1. All'onere derivante dall'attuazione della presente legge, valutato in lire 20.500.000.000 a decorrere dal 1999, si provvede mediante corrispondente riduzione delle proiezioni (segue a pag. 2)

LIGJI I DATËS 15 DHJETOR 1999, NR. 482 (Nenet 19-20)

"Normat në lidhje me mbrojtjen e pakicavet gjuhësore historike"
(Teksti i miratuar në formë përfundimtare nga Senati i Republikës, më
25 nëntor 1999; i botuar në G.Z. të datës 20.12.1999)

(vazhdon ka numri 8-Llonar 2010)

Neni 19

1. Republika e promovon, në mënyrat dhe format që do të parashikohen, sipas çdo rasti, në kontratat e duhura dhe duke i zbatuar kushtet e reciprocitetit me shtetet e huaja, zhvillimin e gjuhëve dhe të kulturave në nenin 2, të përhapura jashtë shtetit, në rastet kur qytetarët e komuniteteve përkatëse të kenë ruajtur dhe zhvilluar identitetin socio-kulturor dhe gjuhësor të origjinës.
2. Ministri i Punëve të Jashtme promovon marrëveshje të duhura me shtetet e tjera, me qëllim që t'i sigurojë kushtet e favorshme për komunitetet e gjuhës italiane, të pranishme në territor, dhe për t'e përhapur jashtë shtetit gjuhën dhe kulturën italiane. Republika favorizon bashkëpunimin mes shtetesh dhe krahinash, edhe në kuadrin e programeve të Bashkimit Europian.
3. Qeveria i paraqet çdo vit Parlamentit një relacion të lidhur me gjendjen e zbatimit të detyrimeve të parashikuar nga ky nen.

Neni 20

1. Detyrimi financiar që sjellet nga zbatimimi i këtij ligji, i vlerësuar 20.500.000.000 lirash, duke filluar prej vitit 1999, do të përballohet me reduktimin përkatës të shumës së caktuar (vazhdon tek faqja e 2të)

(segue da pag. 1)

dello stanziamento iscritto, ai fini del bilancio triennale 1998-2000, nell'ambito dell'unità previsionale di base di parte corrente "Fondo speciale" dello stato di previsione del Ministero del Tesoro, del Bilancio e della Programmazione Economica per l'anno 1998, allo scopo parzialmente utilizzando, quanto a lire 18.500.000.000, l'accantonamento relativo alla Presidenza del Consiglio dei Ministri e, quanto a lire 2.000.000.000, l'accantonamento relativo al Ministero della Pubblica Istruzione.

2. Il Ministro del Tesoro, del Bilancio e della Programmazione Economica è autorizzato ad apportare, con propri decreti, le occorrenti variazioni di bilancio.

SAN DEMETRIO CORONE**Concluso con successo il XXIX Festival della Canzone Arbëreshe**

La canzone "Një t'mirë i madh" (Un bene grande), cantata da Emiliana Oriolo, di Spezzano Albanese, ha vinto il XXIX Festival della Canzone Arberesh. Al secondo e terzo posto si sono piazzate "Një jetë arbëreshe" (Un mondo arbëresh), cantata da Letizia Aita, sempre di Spezzano e "Të dhe zëmren" (Ti ho dato il cuore) cantata da Cristina Paloli di S. Demetrio C. Una giuria tecnica ha attribuito il premio della Critica "G. D'Amico", messo a disposizione della famiglia dell'avv. Giuseppe D'Amico, ideatore del festival, alla canzone "Një jetë arbëreshe", già piazzatasi al primo posto. Notte magica quella di sabato 21 nel piazzale davanti all'Abbazia di S. Adriano dove si è svolto il Festival, la più importante manifestazione canora dell'Arberia. Una notte di musica, un alternarsi di motivi originali che hanno coinvolto il numeroso pubblico giunto da tutti i paesi arbëreshë della Calabria e anche da quelli della Sicilia, della Puglia e perfino da Tirana. Uno spettacolo che si è svolto in modo veloce e con un ritmo coinvolgente, diretto con professionalità dai due presentatori Sonia Gradilone e Gennaro De Cicco che in questa edizione hanno cercato, e ci sono riusciti, a porre al centro della rassegna solo i giovani cantanti e le loro canzoni. L'edizione di quest'anno, organizzata in collaborazione con il comitato storico presieduto dall'avv. Adriano D'Amico, è stata patrocinata dalla Comunità Europea, dalla Regione Calabria, dalla Provincia di Cosenza e dal Comune di S. Demetrio. Ospite d'eccezione della serata la piccola Maria D'Amico di Castrolibero, ma di origine sandemetrese, essendo il padre originario del paese arbëresh. Maria è nota ai telespettatori di Rai Uno per aver preso parte alla trasmissione "Ti lascio una canzone" condotta da Antonella Clerici e per aver vinto l'edizione 2010 con la canzone "Girotondo intorno al mondo". Per una maggiore diffusione del festival, quest'anno la promozione dell'evento è stata realizzata da Radio Juke Box e Calabria Tv; inoltre, la serata è stata trasmessa in diretta streaming sui siti internet www.festivalarberesh.it e www.comunesandemetriocorone.it.

SAN DEMETRIO CORONE**Premiati due magistrati arbëreshë**

La giunta comunale di S. Demetrio Corone ha conferito domenica 29 agosto, nella sala convegni del Collegio di S. Adriano, il "Premio San Demetrio" e il "Premio Arberia" a due magistrati arbëreshë meritevoli nelle arti e nelle professioni e nelle attività sociali. Il primo premio, riservato a un cittadino sandemetrese, il secondo a una personalità nata nelle comunità di origine arbëreshe dell'intero territorio nazionale. Il "Premio San Demetrio" è stato assegnato al Dr. Alberto Liguori, nato a San Demetrio Corone il 16 giugno 1963 e il "Premio Arberia" al Dr. Francesco Minisci, nato a Cosenza il 26 febbraio 1969. "Figlio ed amico del suo paese natale, Alberto Liguori, è scritto, tra l'altro, nella motivazione, dopo aver ultimato gli studi umanistici presso il nostro Liceo Classico, dedica il suo impegno formativo alla Scienza del Diritto, divenendo giovane magistrato con funzioni rilevanti nella persecuzione del crimine e nella ricerca della verità. La sua abilità è stata apprezzata dall'Istituzione Giudiziaria con il conferimento di numerosi e prestigiosi incarichi; infatti nel 2008 diventa il Presidente di Tribunale di Sorveglianza più giovane d'Italia con la sua nomina presso il Tribunale di Catanzaro.

(segue a pag. 3)

(vazhdon ka faqja e 1rë)

për këtë në bilancin trevjeçar 1998-2000, në kuadër të njësisë parashikuese të bazës së pjesës rrjedhëse "Fondi i veçantë" i gjendjes së parashikimit të Ministrisë së Thesarit, të Bilancit dhe të Programimit Ekonomik të vitit 1998, me qëllim që të përdorohet pjesërisht shuma prej 18.500.000.000 lirash, fonde të vëna mënjanë nga Presidenca e Këshillit të Ministrave dhe përsa i përket shumës në lira prej 2.000.000.000, fonde të vëna mënjanë nga Ministria e Arsimit Publik.

2. Ministri i Thesarit, për Bilancin dhe Programimin Ekonomik është i autorizuar t'i bëjë bilancin, me dekrete të tij, ndryshimet e nevojshme.

SHËN MITËR**U mbulli me sukses Festivali i XXIX i Këngës Arbëreshe**

Kënga "Një t'mirë i madh" (Un bene grande), e kënduar ka Emiliana Oriolo, ka Spixana, e fitoi shfaqjen e XXIX të Festivalit të Këngës Arbëreshe. Në vendet e dytë dhe të tretë u klasifikuan "Një jetë arbëreshe" (Un mondo arbëresh), e kënduar ka Letizia Aita, edhe ajo ka Spixana, dhe "Të dhe zëmren" (Ti ho dato il cuore), e kënduar ka Cristina Paloli, ka Shën Mitri. Një komision teknik e dha çmimin e Kritikës "G. D'Amico", të vënë në dispozicion ka fëmijja e av. Giuseppe D'Amico, shestues i festivalit, këngës "Një t'mirë i madh", që u vendos edhe tek vendi i parë. Qe një natë magjike ajo e së shtunes 21 tek sheshi përpara Abacisë së Shën Adrianit ku u mba Festivali, shfaqja këngëtare më e rëndësishme e Arbërisë. Një natë me muzikë, shumë pjesë origjinale që e ndërlikuan publikun e madh që erdh ka gjithë katundet arbëreshe e Kalabrisë dhe ka Sicilia, Pulja dhe edhe ka Tirana. Një shfaqje që u zhvillua shpejt dhe me një ritëm tërheqës, e drejtuar me profesionalizëm ka dy paraqitësit Sonia Gradilone dhe Gennaro De Cicco që te ky organizim kërkuan, dhe ia dualltin në krye, sa t'i jepnin rëndësi vetëm këngëtarëve me këngë të tyre. Shfaqja simbjete, e organizuar me bashkëpunim e komitetit historik të kryesuar ka av. Adriano D'Amico, e pati ndihmën e Bashkësisë Europiane, të Krahinës së Kalabrisë, të Provincës së Kosenxës dhe të Bashkisë së Shën Mitrit. Mysafire nderi e mbrëmjes qe e vogla Maria D'Amico ka Castrolibero, por me origjinë shënmitrote, sepse i jati vjen ka katundi arbëresh. Maria është e njohur ka telespektatorët e Rai Uno-s sepse muri pjesë tek programi "Ti lascio una canzone" ("Të lërenj një këngë") i prezentuar ka Antonella Clerici dhe fitoi shfaqjen 2010 me këngën "Girotondo intorno al mondo" ("Rrotakup përreth dheut").

Sa të shprishej më shumë festivali, simbjete promovimi i ngjarjes u bë mbi Radio Juke Box dhe Calabria Tv; pra, mbrëmja u dërgua drejtpërdrejt mbi sitet internet www.festivalarberesh.it dhe www.comunesandemetriocorone.it.

SHËN MITËR**Ja dhanë çmimet dy magistratëve arbëreshë**

Xhunta e Bashkisë së Shën Mitrit, të diel 29 gusht, tek salla e kuvendvet të Kullxhit të Shën Adrianit, ia dha "Çmimin Shën Mitër" dhe "Çmimin Arbëria" dy magistratëve arbëreshë të denjë tek artet dhe tek mjeshtritë dhe tek aktivitetet shoqërore. Çmimi i parë i jepet një qytetari shënmitrot, i dyti një njeriu të shquar të lerë tek një ka katundet arbëreshe të territorit të gjithë kombëtar. "Çmimin Shën Mitër" ia dhanë Dok. Alberto Liguori, i lerë Shën Mitër më 16 theristi 1963 dhe "Çmimin Arbëria" Dok. Francesco Minisci, i lerë Kosenxë më 26 fjavar 1969. "Bir dhe mik i katundit ku u le, Alberto Liguori, si diovasm, pra, tek motivacioni, pasi i ka fënuar studimet klasike tek Liçeu jonë Klasik, ia kushton zotimin e tij formues Shkencës së Drejtësisë, tue u bënë magistrat i ri me funksione të rëndësishme tek persekutimi i krimit dhe tek kërkesa e së vërtetës. Institucioni gjyqësor e vlerësoi zotësinë e tij dhe ia dha shumë detyra me prestigj; në të vërtetë tek viti 2008 bëhet Presidenti më i ri në Itali i Gjykatës Vëzhgimi për emërimin e tij tek Gjykata e Katanxarit.

(vazhdon tek faqja e 3të)

(segue da pag. 2)

La sua carriera raggiunge una meta brillante e ancora più raggiante per la giovane età, con l'elezione a Membro del Consiglio Superiore della Magistratura, primo calabrese del distretto di Catanzaro insignito della prestigiosa funzione". Francesco Minisci "arbëresh" di San Cosmo Albanese, dopo aver compiuto gli studi classici presso il Liceo di San Demetrio Corone consegue la laurea in Giurisprudenza presso l'Università "La Sapienza" di Roma. Nel 1997 diventa Sostituto Procuratore della Repubblica di Roma e dal 1999 presta servizio per più di un decennio presso la Procura della Repubblica di Cosenza. Il suo zelo e l'alto senso della giustizia sono stati apprezzati nel ruolo di Pubblico Ministero Antimafia svolto presso la Direzione Distrettuale di Catanzaro. Attualmente in servizio presso la Procura della Repubblica di Roma, è il magistrato titolare della nuova indagine aperta per far luce sulla morte del poeta e scrittore Pierpaolo Pasolini". I due premi sono stati consegnati dall'On. Cesare Marini e dal Sindaco Antonio Sposato.

(vazhdon ka faqja e 2të)

Karriera e tij arrëvon tek një cak të shkëlqyer dhe edhe më të rrezatues për moshën e re, me zgjedhjen si Anëtar i Këshillit të Lartë të Drejtësisë, i pari kalabrez i rrethit të Katanxaro-s i dekoruar me këtë funksion me prestigj". Francesco Minisci "arbëresh ka Strigari, pasi i ka fëmuar studimet klasike tek Liçeu i Shën Mitrit merr diplomën për Drejtësi tek Universiteti "La Sapienza" Romë. Tek viti 1997 bëhet Zëvendës Prokuror i Republikës të Romës dhe që ka viti 1999 shërben për më shumë se dhjetë vjet tek Prokura e Republikës të Kosenxës. Zelli i tij dhe ndija e fortë e së drejtës qenë vlerësuar me rolin si Prokuror Kundër Mafjes të zhvilluar tek Drejtoria e Rrethit të Katanxaro-s. Nani shërben tek Prokura e Republikës të Romës, dhe është magjistrati titullar i hetimeve të hapura sa të bëhet dritë mbi vdekjen e poetit dhe shkrimtarit Pierpaolo Pasolini". Dy çmimet i dhanë i Nderuari Cesare Marini dhe Kryetari i Bashkisë Antonio Sposato.

SAN DEMETRIO CORONE**Destinati a pubblica fruizione due palazzi storici del Comune**

L'Amministrazione comunale di S. Demetrio Corone ha deciso di destinare alla pubblica fruizione due edifici storici del paese, l'ex Villa Marchianò e l'ex Palazzo Baffa, acquistati nel recente passato da privati e restaurati di recente alla piena funzionalità. L'ex Villa Marchianò, sita nel centro cittadino in via Dante Alighieri, diventerà la sede del Centro di Iniziativa Culturale Girolamo De Rada, ospitato fino ad ora in un palazzo a fianco del Comune un poco scomodo da raggiungere. Si procederà anche, appena possibile, all'abbattimento del muro di cinta, che attualmente circonda la villa, onde ottenere uno spazio molto vasto e collegato a Piazza Monumento, la piazza centrale del paese. Palazzo Baffa è quello dove sorge, al primo piano, l'ufficio postale. "Nel piano superiore, fa sapere il Sindaco Antonio Sposato, abbiamo deciso di trasferire l'archivio comunale, uno dei più attrezzati di tutto il territorio come abbondanza di materiale, che adesso si trova nei locali sottostanti la Pretura di S. Demetrio, in una situazione precaria e non organizzata". "Per questo, aggiunge Sposato, vogliamo creare un facile accesso in archivio per chi deve studiare e ha necessità di utilizzare il materiale per ricerche storiche sulla crescita o decrescita demografica del paese".

SHËN MITËR**Të caktuara për përfutimi publik dy pëllese historike të Bashkisë**

Administrata e Bashkisë së Shën Mitrit e vendosi sa t'ia caktonjë përfutimi publik dy ndërtime historike të katundit, ish Vila Marchianò dhe ish Pëllasi Baffa, të bjerë pak mot praptë ka privatë dhe të restauruar këto vjetët e fundit në funksionalitet të pjotë. Ish Vila Marchianò, që gjendet te qendra e katundit tek udha Dante Alighieri, ka të bëhet seli e Qendrës së Nismës Kulturore Girolamo De Rada, që njera nani ish tek një pëllas afër Bashkisë, një cik i parehatshëm sa të vëhet. Sa monu është e mundur ka të shëlohet edhe muri rrethues, që nani e qarkon vilën, kështu që të nxjerret një hapësirë shumë e madhe dhe e lidhur me Sheshin e Përmendores, sheshi qendror i katundit. Pëllasi Baffa është ai ku gjendet, poshtë, zyra e postës. "Lartë, si bën e dimi Kryetari i Bashkisë, kemi vendosur sa të transferomi arkivin bashkiak, një ka ata më të pajisura tek gjithë territori për sa i takon pasurisë së materialit, që nani gjendet tek lokalët poshtë gjykatës së paqit të Shën Mitrit, tek një situatë të pasigurtë dhe jo të organizuar". "Për këtë, shton Sposato, duami sa të krijomi një hyrje të lehtë tek arkivi për kush ka të studionjë dhe ka nevojë sa të përdorionjë materialin për kërkime historike mbi rritjen ose uljen demografike e katundit".

SAN GIORGIO ALBANESE**Stretto il gemellaggio tra le città di Crescentino (VC) e S. Giorgio A.**

Con deliberazione n° 76 dell'11 agosto 2010, la Giunta comunale di San Giorgio Albanese, all'unanimità, ha concretizzato la proposta di gemellaggio promossa dal Comune di Crescentino (Vc). L'iniziativa è stata realizzata ad un anno dalla morte del consigliere comunale di Crescentino Angelo De Marco, avvenuta improvvisamente il 1 agosto 2009 a San Giorgio Albanese, suo paese natale. Questo gemellaggio mette sullo stesso piano due regioni storicamente legate da patti e vincoli di varia natura. Il Piemonte è terra di immigrati, di origine meridionale, che negli anni si sono radicati "esportando" la cultura e la dignità calabrese, ivi inclusa quella arbëreshe, e coltivando un interesse nei nostri confronti che l'accordo tra gli Enti vuole mettere a frutto. Lo scopo è di intrattenere scambi culturali, sociali, sportivi e linguistici tra i due paesi, sviluppando reciproca e amichevole collaborazione e consolidando i legami, già esistenti, tra le due realtà locali.

MBUZAT**U lidh binjakëzimi midis qyteteve të Mbuzaatit dhe Crescentino-s (VC)**

Me vendim nr. 76 të datës 11 gusht 2010, Xhunta bashkiake e Mbuzaatit, njëzëri, e miratoi propozimin për një binjakëzim të propozuar ka Bashkia e Crescentino-s (VC). Iniciativa qe marrë tek përvjetori i parë i vdekjes së këshilltarit të Bashkisë së Crescentino-s Angelo De Marco, që vdiq papritmas më 1 gusht 2010 Mbuzaat, vendlindja e tij. Ky binjakëzim i qasen dy krahina që ishin të bashkuara historikisht ka marrëveshje dhe lidhje të ndryshme. Piemonti është një tokë emigrantësh, me origjinë jugore, që gjatë viteve i vunë rrënjat tue "eksportuar" kulturën dhe nderin kalabrez, edhe me atë arbëresh, dhe tue mbjellur një interes për ne që lidhja midis entevet do të forconjë. Qëllimi është që të bëhen marrëdhënie kulturore, shoqërore, sportive dhe gjuhësore ndër dy katundet dhe të zhvillohet një bashkëpunim të ndërsjellë dhe miqësor tue i përforcuar lidhjet, tashmë ekzistues, midis dy komuniteteve.

SANTA SOFIA D'ÉPIRO**Presentazione del libro di Alberto Buccino, giovane scrittore emigrante sofiota**

Il 6 agosto 2010, presso la Sala Consiliare del Comune di Santa Sofia d'Epiro, l'Amministrazione Comunale di Santa Sofia d'Epiro, con la collaborazione della Casa Editrice "Cliodea" di Cosenza, ha presentato il libro di Alberto Buccino, un emergente scrittore di S. Sofia d'Epiro, emigrato in Germania, "O Teneron d'Amore". Alla manifestazione hanno relazionato: il Sindaco, dott. Vincenzo Sanseverino; la prof.ssa Maria Rosaria Salerno, publicista; il prof. Giovanni Cimino, curatore dell'opera; il Vicesindaco, prof. Gennaro Nicoletti; *(segue a pag. 4)*

SHËN SOFI**Paraqitja e librit të Alberto Buccino-s, shkrimtar i ri sofiat emigrant**

Më 6 gusht 2010 tek salla e Këshillit të Bashkisë së Shën Sofisë, Administrata Bashkiake e Shën Sofisë, me bashkëpunimin e Shpisë Botuese "Cliodea" të Kosenxës, paraqiti librin e Alberto Buccino-s, një shkrimtar i ri ka Shën Sofi, i mërguar në Gjermani, "O Teneron d'Amore". Tek shfaqja muartin pjesë: kryetari, dokt. Vincenzo Sanseverino; prof.ssha Maria Rosaria Salerno, publiciste; prof. Giovanni Cimino, botues i veprës; nënkryetari, prof. Gennaro Nicoletti;

(vazhdon tek f. e 4të)

(segue da pag. 3)

il Prof. Pasquale Nicoletti; la dr.ssa Donatella Bisignano, Responsabile dell'Ufficio Stampa della Casa Editrice Cliodea; il dr. Atanasio Bisignano, Responsabile della Casa Editrice Cliodea; e l'Autore. Il libro di Alberto Buccino è un libro sentimentalista e spiritualista, ma anche autobiografico e didascalico, in cui racconti, poesie, preghiere e pensieri intimi si intrecciano in maniera degna e celebrativa, pervasi da una voglia di evasione e di sapienza con riferimento a Dio e all'Amore. Alberto Buccino è stato definito un poeta in evoluzione, appartenente alla schiera dei "romantici poeti guerrieri", che, sorretto dalla fede in Dio, diventa una voce fuori campo che esalta dei valori etici ormai abbandonati, facendo sempre riferimento al suo paese natò, S. Sofia d'E., da cui è stato costretto ad emigrare per lavoro e dove sono ambientati i racconti del libro.

VACCARIZZO ALBANESE**XXVIII Rassegna del Costume arbëresh**

L'11 e il 12 agosto si è svolta la XXVIII Rassegna del Costume Arbëresh, che rappresenta un momento d'incontro tra le varie comunità arbëreshe oltre che una simbiosi tra cultura e divertimento. Nella prima sera è stato inaugurato il Premio "Rizomata", che, come ha affermato il sindaco Aldo Marino, a partire da quest'anno andrà ad un figlio della comunità di Vaccarizzo Albanese per essersi distinto lontano dal paese d'origine. Il premio quest'anno è stato conferito al prof. Francesco Minisci, "Professore Ordinario di Chimica presso il Politecnico di Milano, Socio Nazionale dell'Accademia dei Lincei nell'Area Chimica, per gli alti traguardi scientifici raggiunti e per l'orgoglio di sentirsi ancora cittadino di Vaccarizzo Albanese", come si legge nella motivazione del conferimento del Premio "Rizomata" consegnato dal sindaco Aldo Marino. È seguito il *Reading Musical* dell'autore arbëresh Carmine Abate, con il suo ultimo romanzo "Vivere per addizione e altri viaggi", con il musicista Cataldo Perri. Giovedì 12 è stata la volta della tradizionale sfilata ed esibizione sul palco dei gruppi folkloristici di Frascineto, San Benedetto Ullano e San Marzano di San Giuseppe. Per tutta la notte, inoltre, esplosione di musica e gioia con i gruppi "Peppa Marriti Band" e "Bashkimi". Come ogni anno, gli ospiti sono stati accolti dai numerosi stands enogastronomici, dove si sono potuti gustare piatti tipici e dolci tradizionali.

SAN DEMETRIO CORONE**Una serata insieme alla Croce Rossa**

Una serata d'estate particolare quella del 24 agosto trascorsa insieme ai volontari del soccorso della Croce Rossa Italiana nel piazzale antistante la sede della Pretura, nel centro del paese. Organizzata e coordinata dal responsabile del gruppo locale, Franco Fusaro, la manifestazione si è caratterizzata da due aspetti: uno tendente a far conoscere le attività di soccorso medico della CRI, come il controllo della pressione sanguigna e i metodi di prevenzione dei mali legati a questa patologia. L'altro aspetto invece è stato quello di trascorrere una sera d'estate in allegria con canti e balli all'aperto e assaggi di prelibate pietanze alimentari. La manifestazione è stata presentata da Michele Baffa e si è conclusa con una riffa con in palio un pc portatile e un navigatore satellitare.

SAN COSMO ALBANESE**Estate Sancosmitana**

È stato programmato, a cura dell'Amministrazione Comunale, un ricco e interessante agosto sancosmitano, che ha visto una partecipazione sentita e numerosa di pubblico paesano e di emigrati pervenuti nella comunità arbëreshe per il periodo estivo. Le serate estive si sono svolte all'insegna di musica, giochi e intrattenimenti vari, per grandi e piccini; una delle serate è stata arricchita dall'esibizione del locale gruppo folk, che ha riproposto danze e canti della nostra tradizione arbëreshe, coinvolgendo il pubblico presente; poi discoteca all'aperto e karaoke per i più giovani, e da segnalare la presenza del cabarettista calabrese Totonno Chiappetta, che ha intrattenuto la cittadinanza con allegria e simpatia. Diverse le prelibatezze tradizionali che si potevano gustare nel corso delle serate.

(vazhdon ka faqja e 3të)

prof. Pasquale Nicoletti; dokt.sha Donatella Bisignano, Përgjegjëse e Zyrës Shtypi së Shpisë Botuese "Cliodea"; dokt. Atanasio Bisignano, Drejtor përgjigjës i Shpisë Botuese "Cliodea"; dhe Autori. Libri i Alberto Buccino-s është një vepër sentimentaliste dhe shpirtërore, por edhe autobiografike dhe didaktike, në të cilën tregime, poezi, lutja dhe mendime intime gërshetohen në mënyrë e denjë dhe përkujtimore, pjet me dëshirë të shkëputesh ka realiteti dhe pjet me dituri, në përgjigje të Perëndisë dhe të Dashurisë. Alberto Buccino qe përcaktuar si një poet në zhvillim, që bën pjesë tek grupi "poetash luftëtarë romantikë", që, me besën e Perëndisë, bëhet një zë që rëfyon dhe që lartëson vlera etike tashmë të lënë, tue u referuar katundit të tij, Shën Sofia, ka i cili ai emigroi për punë dhe ku zhvillohen tregimet e librit.

VAKARIC**Panairi XXVIII i Veshjevet Arbëreshe**

Ditët 11 dhe 12 gusht u mba Panairi XXVIII i Veshjevet Arbëreshe, që përfaqëson një moment takimi ndër komunitetet të ndryshme arbëreshe dhe një bashkim i kulturës me gëzimin. Tek mbrëmja e parë u përuhua Çmimi "Rizomata", që, si tha kryetari i bashkisë Aldo Marino, tue u nisur që simbjekt ka t'i jepet një biri të Vakaricit që u bë i njohur largu ka katundi ku u le. Simbjekt çmimin ja dhanë profesorit Francesco Minisci, "Profesor Efektiv Kimie tek Politekniku i Milano-s, Anëtar Kombëtar tek Akademia e Linçevet tek Fusha Kimike, për qëllimet e larta shkencore që arriti dhe për kryelartësinë të ndihet edhe qytetar i Vakaricit", ashtu si diovaset tek arsyja e dhënies së Çmimit "Rizomata" të dhënë ka kryetari Aldo Marino. Pra pasoi *Reading Musical* të autorit arbëresh Carmine Abate, me romanin e tij të fundit "Vivere per addizione e altri viaggi", bashkë me muzikantin Cataldo Perri. Të Enjtën 12 gusht qenë grupet folkloristike ka Frasnita, Shën Benedhiti dhe San Marcani që parakaluan për udhët e katundit dhe pra dualltin në skenë me këngë dhe valle. Nata, pra, qe e gëzuar deri vonë ka grupet "Peppa Marriti Band" dhe "Bashkimi". Si nga vit, mikëpritësit u pritin ka qoshqet e shumta, ku mund të kishin ngjeruar të ngrënëtipikë dhe embëlsirat tradicionale.

SHËN MITËR**Një mbrëmje bashkë me Kryqin e Kuq**

Një mbrëmje vere e veçantë qe ajo e 24 gushtit, e shkuar bashkë me vullnetarët e ndihmës së Kryqit të Kuq Italian, tek sheshi përpara selisë së Gjykatës së paqit, te qendra e katundit. E organizuar dhe e bashkërenditur ka përgjegjësi i grupit lokal, Franco Fusaro, shfaqja u karakterizua për dy pikëpamje: e para kish prirje sa të bën të njiheshin aktivitetet ndihme mjekësore të Kryqit të Kuq Italian (CRI), si kontrolli i tensionit të gjakut dhe metodat parandalimi të sëmundjevet të lidhura me këtë patologji. Kurse pikëpamja tjetër qe se u kalua një mbrëmje vere në gëzim me këngë dhe valle jashtë dhe ngjerime të ngrënësh shumë të mira. Shfaqjen e paraqiti Michele Baffa dhe u mbulli me një lotari me çmime si një kompjuter dore dhe një drejtues satelitar.

STRIGAR**Vera Strigarjote**

Administrata e Bashkisë së Strigarit e organizoi një gusht Strigarjot të pasur dhe tërheqës, që e pati një pjesëmarrje të ndër dhe të shumtë të një publiku ka katundi dhe të emigrantëve të arritur te katundi arbëresh për verën. Mbrëmjet e verës u zhvilluan në shenjen e muzikës, të lojëravet dhe të zbatimjevet, për të mëdhenjtë dhe të vegjëlit; një mbrëma u pasurua me shfaqjen e grupit folk të vendit, që i ripropozoi këngët dhe vallet e traditës sonë arbëreshe, tue e përzier publikun e pranishëm; pra diskotekë jashtë dhe karaoke për të rinjtë, dhe vëhet në dukje prania e kabaretistit kalabrez Totonno Chiappetta, që i mbajti qytetarët me gëzim dhe simpat. Shumë të ngrënë të traditës së katundit që mund të pravonje gjatë mbrëmjevet.

SANTA SOFIA D'ÉPIRO**Apertura Centro Estivo "Jonathan" per bambini e Centro di Aggregazione Giovanile per ragazzi**

Anche per l'estate 2010 l'Amministrazione Comunale di Santa Sofia d'Épiro ha organizzato il Centro Estivo "Jonathan", per una durata di 7 settimane, dal 12 luglio al 27 agosto, di mattina, dal lunedì al venerdì, rivolto a bambini dai 6 ai 12 anni. Le attività si sono svolte presso il Centro Sportivo Comunale, dove ha sede la struttura, e sono state improntate sull'attività ludica, sull'esplorazione dell'ambiente circostante, per conoscere e socializzare con altri bambini provenienti da scuole e da quartieri diversi. Obiettivo del Centro Estivo è stato quello di sviluppare: il sentimento dell'amicizia, della collaborazione e dell'allegria; le capacità manuali, creative ed espressive, figurative e musicali; le capacità motorie e mimiche, compresi vari giochi collettivi ed individuali, quali il calcio, la pallavolo, il tennis, la caccia al tesoro; tutto ciò sotto la guida di 4 operatori. Una festa finale ha concluso l'esperienza del Centro Estivo, seguita da un saggio da parte dei bambini frequentanti sulle attività svolte. La struttura del Centro Estivo nel pomeriggio è diventata "Centro di Aggregazione Giovanile", diretto da tre operatori, anch'esso per una durata di 7 settimane, dal 12 luglio al 27 agosto, dal lunedì al venerdì e rivolto momentaneamente a ragazzi dai 13 ai 18 anni. Il Centro di Aggregazione Giovanile è nato con l'intenzione di continuare l'attività durante tutto il resto dell'anno, rivolgendosi anche ai giovani dai 18 ai 25 anni, per offrire loro la possibilità di accrescere ed aggiornare la preparazione culturale e professionale, di sviluppare la personalità, la creatività, di utilizzare il tempo libero; per creare uno spazio dove i giovani si riuniscono e si sentono protagonisti attivi per un percorso di educazione e di comunicazione tra pari. Per raggiungere tali scopi, il Centro segue un programma in cui si svolgono attività ludico - creative; laboratori teatrali e d'informatica; laboratori artistici e di lettura; attività di gruppo; discussioni e dibattiti su tematiche sociali e culturali, avvalendosi della presenza di operatori e la collaborazione della scuola e delle famiglie.

SAN DEMETRIO CORONE**Via Termopili celebra la Festa del ritorno**

Una serata diversa quella di venerdì 20 agosto nel centro storico di San Demetrio. Un ritorno ai ricordi dei tempi passati, nei vicoli una volta pieni di vita, con case aperte e poi chiuse per le partenze in terre lontane in Italia e all'estero di molti abitanti in cerca di lavoro. Sembrava di essere ritornati a molti anni fa. I vicoli di via Termopili si sono di nuovo riempiti per il ritorno, più numerosi rispetto agli anni passati, di molti concittadini nel loro paese natio. Gli abitanti di via Termopili hanno voluto festeggiare organizzando una sagra, una festa del ritorno insieme a quelli che sono rimasti in paese. Davanti ad ogni casa sono stati imbanditi tavoli con specialità culinarie come i fusilli con sugo di carne, spezzatino e dolci caratteristici del paese arbëresh. Ovviamente tutto accompagnato con dell'ottimo vino paesano. Si è anche cantato e ballato con tanti giovani felici di poter stare vicini ai parenti anche se per poco tempo. Molto festeggiata nonna Vincenzina Lopez di 96 anni, un'anziana ancora lucidissima e con una memoria sorprendente. Una serata diversa che per un po' ha fatto dimenticare i momenti difficili di quest'epoca che stiamo attraversando.

SAN DEMETRIO CORONE**Arberia Film Festival**

Si è svolta sabato 14 agosto nella sala convegni del Collegio di Sant'Adriano a San Demetrio Corone, la prima edizione dell' "Arberia Film Festival", la rassegna cinematografica che ha voluto promuovere lo sviluppo della cultura cinematografica ed ha avuto come peculiarità il mondo arbëresh con i suoi usi, costumi, tradizioni, fatti, personaggi e luoghi. Sei i lavori che la giuria tecnica ha ammesso alla serata finale, provenienti da numerose comunità arbëreshe d'Italia. I filmati sono stati esaminati da una giuria popolare, che ha stabilito i premi da assegnare nel corso della serata, e da una giuria tecnica, che ha assegnato i premi

(segue a pag. 6)

SHËN SOFI**Hapja e Qendrës Verore "Jonathan" për fëmijët dhe të Qendrës së Bashkësisë Rinore për të rinjtë**

Edhe simbjekt, Administrata Bashkiake e Shën Sofisë organizoi Qendrën "Jonathan", gjatë 7 javëve, që ka 12 llonari njera tek 27 gushti, menatet, ka e hëna njera tek e prëmtja, për fëmijët 6 vjeçarë njera ata 12 vjeçarë. Aktivitetet u mbajtën te Qendra Sportive Bashkiake, ku është selia e ndërimit, dhe u zhvilluan mbi aktivitetin lojërash, mbi eksplorimin e ambientit rrethor, sa të njihshte dhe të shoqëroje bashkë me fëmijë të tjerë që vijin ka skolla dhe gjitoni të ndryshme. Qëllimi i Qendrës Verore që zhvillimi i: ndjenjës së miqësisë, të bashkëpunimit dhe të haresë; të dorësivet, krijimtarivet dhe shprehësivet, zotësivet figurative dhe muzikore; të zotësivet lëvizore dhe mimike, edhe të lojëravet të ndryshme për gjithë dhe për vetveten, si futbollit, volejbollit, tenisi, kërkimi i thesarit; gjithë nën drejtimin e katër operatorëve. Eksperiencia e Qendrës Verore u mbarua me një festë fundore, të ndjekur ka një provë për fëmijët që i frekuentuan aktivitetet. Ndërtimi i Qendrës Verore pasdütën u bë "Qendër e Bashkësisë Rinore", e drejtuar ka tri operatorë, edhe kjo gjatë 7 javëve, që ka 12 llonari njera tek 27 gushti, ka e hëna njera tek e prëmtja, dhe për nani për të rinjtë 13 vjeçarë njera tek ata 18 vjeçarë. Qendra e Bashkësisë Rinore u le sa të vazhdonej aktiviteti gjatë tërë viti, edhe për të rinjtë 18 vjeçarë njera tek ata 25 vjeçarë, sa t'ua japë atyre mundësinë e rritjes dhe të pasurisë së përgatitjes kulturore dhe profesionale të tyre, të zhvillimit të personalitetit, të krijimtarisë, të përdorimit të kohës së lirë; sa të krijohet një vend ku të rrinjtë mblidhen dhe ndihen protagonistë aktivë për një udhëtim edukimi dhe komunikimi si të barabartë. Sa të bënë këtë, Qendra ndjek një programim në të cilin zhvillohen aktivitetet lojërash-krijuese; laboratore teatrore dhe informatike; laboratore arti dhe leximi; aktivitete grupi; diskutime mbi tematika sociale dhe kulturore, tue u përfutuar ka prania e operatorëve dhe të bashkëpunimit të skollës dhe të familjavet.

SHËN MITËR**Udha Termopilët celebron Festën e kthimit**

Një mbrëmje e ndryshme që ajo e së premtes 20 gusht tek qendra historike të Shën Mitrit. Një prirje tek kujtimet e motit që shkoj, tek rrugët një herë pjetë me gjellë, me shpi të hapta dhe pra të mbullitura për ndjetë nisjevet tek vende largu, në Itali dhe jashtë, të shumë banorëvet që kërkonjen punë. Dukej sikur u kishe prjerrë shumë vjet praptë. Rrugët e udhës Termopilët u mbjuan njetër herë për kthimin, më të shumtë se tjerët vjet, të shumë bashkëqytetarë te katundi ku u lenë. Banorët e udhës Termopilët dishtin të festojin dhe organizuan një festim popullor, një festë e kthimit bashkë me ata që qëndruan në katund. Përpara çdo shpie u ndreqtin tryza me të ngrënëtipik si fillilltë me lëng mish, spexatini dhe ëmbëlsirat karakteristike e katundit arbëresh. Pa dyshim e gjitha u shoqërua me verë shumë të mirë të vendit. Të rinjtë edhe kënduan dhe vallëzuan, të lumtura se rrijin afër gjërivet edhe se për pak mot. Shumë e festuar gjyshta Vincenzina Lopez, një pjakë 96 vjeç, edhe sot shumë e kthjellët dhe me një kujtesë të mahnitshme. Një mbrëmje e ndryshme që për një cik bën e harruam momentet e vështira e kësaj epoke që jem' e kalomi.

SHËN MITËR**Arberia Film Festival**

U mba të shtunë 14 gusht tek salla e kuvendevet të Kullexhit të Shën Adrianit Shën Mitër, organizimi i parë i "Arberia Film Festival", konkursi kinematografik që dish të vëj në lëvizje zhvillimin e kulturës kinematografike dhe që e pati si veçanti jetën arbëreshe me doket e zakonet e saj, traditat, ngjarjet, personazhet dhe vendet. Gjasthtë qenë punët që juria teknike bën' e shkuan tek mbrëmja fundore, të ardhura ka shumë komunitete arbëreshe të Italisë. Një juri populllore i shqyrtoi filmat e shkurtura, dhe i përcaktoi çmimet që kish të jepeshin gjatë mbrëmjes, dhe një juri teknike i dha çmimet

(vazhdon tek faqja e 6të)

(segue da pag. 5)

per miglior interprete femminile e maschile, miglior regia, miglior fotografia, miglior colonna sonora. A vincere la prima edizione dell'Arberia Film Festival è stato il documentario "Quando a Santa Caterina Albanese si coltivava la ginestra", per la regia di Vincenzo Scavello, una ricostruzione precisa e storicamente esatta della lavorazione della ginestra con le varie fasi, dal taglio alla bollitura, alla battitura e spellatura fino alla cardatura e alla raccolta in matasse. Il filo così ottenuto serviva per fare coperte in un apposito telaio. Il premio per i migliori interpreti a Natalia, Demetrio e Franco Cappello, protagonisti del film "Chi va cu lu zuoppo... impara a zuopicare", per la regia di Massimo Termanini, una forte denuncia per coloro che non rispettano le regole di una civile raccolta dei rifiuti e sporcano le strade e le piazze dei paesi. Soddisfatti gli organizzatori della *kermesse* cinematografica, Renato Guzzardi, Docente di Matematica presso l'Unical, e l'Avvocato Adriano D'Amico.

SAN DEMETRIO CORONE**Celebrazioni in onore di Padre Pio**

Si è tenuta la fine di luglio a San Demetrio la consueta processione in onore della Madonna con un corteo che si è mosso fino all'Eremo di San Nilo. Si sono svolte anche le celebrazioni per i festeggiamenti in onore di Padre Pio. Una fiaccolata composta da numerosi sandemetresi è passata per le vie del paese partendo dalla Chiesa di San Demetrio Megalomartire. Le celebrazioni sono continuate con la Divina Liturgia in onore del Santo e con un corteo che è arrivato all'icona di Padre Pio al centro del paese. La processione è stata organizzata dal comitato "Pro Padre Pio" presieduto da Maria Guagliardi ed è stata celebrata da Papas Andrea Quartarolo.

SAN COSMO ALBANESE**XXIII Assemblea Diocesana**

Si è svolta dal 26 al 28 agosto la "tre giorni" della XXIII Assemblea Diocesana, ospitata nella casa del pellegrino di San Cosmo Albanese. L'incontro ha avuto come tema "L'educazione, impegno prioritario della Chiesa". Il primo giorno, a dare il saluto ai rappresentanti delle varie comunità parrocchiali della diocesi pervenuti all'incontro è stato il nuovo Amministratore Apostolico S. E. Mons. Salvatore Nunnari, a cui è stato conferito il mandato di assumere il governo pastorale a nome del Romano Pontefice, con gli stessi diritti e gli stessi doveri del Vescovo eparchiale della diocesi di Lungro. Il suo primo saluto e pensiero fraterno è stato rivolto a Mons. Ercole Lupinacci che per ventitre anni ha guidato con sapienza e bontà paterna questa Santa Chiesa di Lungro. Nel saluto dato ai nostri sacerdoti ha auspicato loro di superare le difficoltà e le incomprensioni e di costruire insieme la comunione presbiteriale che è a fondamento della vita ecclesiale. Inoltre, nel commentare le notizie apparse nei nostri quotidiani a seguito della sua nomina, Mons. Nunnari ha espresso il suo rammarico per come sono state commentate le notizie, perché derivanti da scarsa conoscenza dei fatti e da giudizi frettolosi. Nella stessa mattinata di apertura dell'assemblea diocesana, il Vescovo di Locri-Gerace, S. E. Mons. Fiorini Morosini, ha tenuto la prima interessantissima relazione sul tema: "La Comunità Cristiana, che ha sempre riservato grande attenzione all'impegno educativo". Mons. Fiorini Morosini si è soffermato sulla necessità della chiesa e di tutta la società nell'affrontare uniti l'emergenza educativa dei nostri giorni. Il secondo giorno, la relazione di Papas Pietro Lanza, con il tema: "La famiglia: Primo e decisivo luogo dell'educazione", che ha messo in risalto il difficile ruolo che la famiglia occupa nel campo dell'educazione, essendo il fulcro originale e insostituibile per i figli e primo maestro della fede. L'ultimo giorno, l'insegnante Luigi Viteritti ha relazionato su: "La scuola: Dove si tocca in maniera molto viva la difficoltà dell'educare". A tutti e tre gli incontri sono seguiti i gruppi di studio, dando luogo ad interessanti dibattiti. Ogni mattina nel Santuario dei Santi Medici Cosma e Damiano è stata celebrata la Divina Liturgia presieduta dal Vescovo emerito S. E. Mons. Lupinacci.

(vazhdon ka faqja e 5të)

për aktorin dhe aktoren më të mira, regjinë më të mirë, forografinë më të mirë, muzikën më të mirë. Organizimin e parë tek Arbëria Film Festival e fitoi dokumentari "Kur Picili mbjellej sparta", me regjinë e Vincenzo-s Scavello, një rindërtim i përpiktë dhe i saktë historikisht i përpunimit të spartës me gjithë fazat, që ka prerja njera tek zierja, rrahja dhe rrjepja dhe njera te krehja dhe mbledhja në lëmshra. Peu i nxjerrë kështu shërbenej të bëhëshin palaca me një argali përkatëse. Çmimi për aktorët më të mirë i vate Natalisë, Demetrit dhe Franco-s Cappello, protagonistë të filmit "Chi va cu lu zuoppo... impara a zuopicare", me regjinë e Massimo-s Termanini, një denoncim i fortë për ata që nëng i zbatojnë rregullat e një mbledhje civile e mbeturinave dhe i ndynjë udhët dhe sheshet e katundevet. Qëndruan kujtend organizuesit e shfaqjes kinematografike, Renato Guzzardi, Docent i Matematikës tek Universiteti i Kalabrisë, dhe Avokati Adriano D'Amico.

SHËN MITËR**Festime për nder të Atit Pio**

U mba të premtën tek fundi i muajit të Ilonarit Shën Mitër procesioni i zakonshëm për nder të Shën Mërisë ma një vargan që u nis njera tek Vendi i shkretë i Shën Nillit. U mbajtën edhe festimet për nder të Atit Pio. Një vargan pishtarësh i përbërë ka shumë shënmitrotë i shkoi udhët e katundit tue u nisur ka Qisha e Shën Mitrit Megalodëshmor. Celebrimet vazhduan me Liturgjinë Hyjnore për nder të Shënjtit dhe me një vargan që arrëvoi njera te konza e Atit Pio te qendra e katundit. Procesionin e organizoi komiteti "Pro Padre Pio" i kryesuar ka Maria Guagliardi dhe e celebroi Zoti Andrea Quartarolo.

STRIGAR**Mbledhja e XXIII Dioqezane**

U zhvillua që ka dita 26 njera tek 29 gushti Mbledhja tri ditëst të XXIII Dioqezane, tek shpia e pelegrinit Strigar. Takimi e pati temën "Edukimi, një angazhim parësorë të qishës". Tek e para ditë, ua dha përshëndetjet përfaqësuesvet të famullivet të ndryshme që muartin pjesë tek takimi Administratori Apostolik ri Sh. J. Imzot Salvatore Nunnari, cilit ia dhanë mandatin e qeverisë baritore si përfaqësues i Papës Roman, me të njëjtat e drejta dhe detyrime të Peshkopit të eparkisë së Ungrës. Përshëndetjen e parë dhe mendimin vëllazëror ia drejtoi Imzotit Ercole Lupinacci që për njëzet e tre vjet e udhëheqi me urtësi dhe mirësi atërore këtë Qishë të Shënjtë të Ungrës. Tek përshëndetja e drejtuar zotravet tonë ua uroi atyre sa t'i lërejnë prapa vështirësitë dhe moskuptimet dhe sa t'e lidhjnë bashkë komunitetin presbiterial që është baza e gjellës qishtare. Pra, tue i komentuar lajmet që dualltin mbi gazetata tona pas emërimit të tij, Imzot Nunnari e tha se i vjen keq për si u dhanë këto lajme, pse u shkruajtën pa një njohje të pjetë të ngjarjevet dhe me gjykime të nxituara. Tek e njëjta menatë e hapjes së mbledhjes dioqezane, Peshkopi ka Locri-Gerace, Sh. J. Imzot Fiorini Morosini e mbajti kumtesën e parë, shumë interesante, mbi temën: "Bashkësia e Krishterë, që pati nga herë kujdes për detyrimin edukues". Imzot Fiorini Morosini qëndroi pak mbi nevojen e qishës dhe të të gjithë shoqërisë që t'i dalin përpara bashkë rastit të jashtëzakonshëm të edukimit tek ditë tona. Ditën e dytë, kumtesa e Zotit Pjetër Lanza, mbi temën: "Familja: Vend edukimi i parë dhe përcaktues", që e vu në dukje rolin e vështirë që familja mban tek fusha e edukimit, tue qenë thelbi origjinal dhe që nëng mund ndërrohet për të biltë dhe mjeshtri i parë i fejes. Ditën e fundit, mësuesi Luigi Viteritti bëri kumtesën mbi temën: "Skolla: Atje ku ndihet fort vështirësia e edukimit". Nga herë pas tri takimevet u mbajtën grupet studimi, që i dhanë shkas diskutimeve tërheqëse. Nga menatë tek Shënjtoria e Shënjttravet Jatronj Kozmaj dhe Damiani u këndua Mesha e kryesuar ka Peshkopi i merituar Sh. J. Imzot Lupinacci.

Cultura italo-albanese e tradizione popolare / Kultura arbëreshe dhe tradita popullore**Canti in onore di Sant'Adriano e la Madonna /****Kangjelet për nder të Shën Trianit dhe Shën Mërisë së gushtit****(S. Demetrio C. / Shën Mitër)
KËNGA E SHËN TRIANIT**

Canto che si esegue in onore di Sant'Adriano, co-patrono di San Demetrio Corone, la cui festa (SS. Adriano e Natalia) ricorre il 26 agosto. Una curiosità: i vv. 23-26 sono presenti anche nel canto "Dita jote" in onore di Sant'Atanasio il Grande, patrono di S. Sofia d'Epiro. / *Këngë që këndohet për nder të Shën Trianit, shënjtör bashkë-mbrojtës i Shën Mitrit, festa e së cilit (Shënjtrat Adriano dhe Natalia) bie më 26 gusht. Një kureshtje: vargjet 23-26 i çomi edhe te kangjela "Dita jote" e kushtuar Shën Thanasit, shënjtör mbrojtës i Shën Sofisë.*

Kado veni e kado shkoni
pjot me graxje ju na mbjoni
Ëna graxje nga shpi
nga katund, nga gjitoni
Ngrëj dorën e bekona
ndihna te bëzonjë tona
Shën Trian, ti rri me ne
bën t'i kemi Krishtit hje

Shën Mëria është e na pret
nd'atë Parrajs, nd'atë jetë
Penxo Ti, për karitatë
sa t'e mundëmi këtë kolatë
Ruaj sa biltë të rrin' përpara
mirri e qelli tek autari
Ruaj këta Shënmitrot'
çë fest'e bukur bënjen sot
Pjot me mall e llogri
haptin dyert ndë shpi
Motra e vëllezër ju na jini
na te zëmra juve rrimi
E për shpirt e karitatë
na ju lipmi pjetatë
Shën Trian çë rri ndër qiell
dita jote gaz na siell
Parkales Krishtin për ne
si avukati ynë çë je
Kur na ruan me ata sy
zëmren na e mbjon me llogri
Shën Trian është e shkon
e me graxje na mbjon
O shënjtöra protetur
mbana sembre ndër duar
Sa të shkoni, kur ë' moti
te Parrajsi Tynzoti.

**(S. Sofia d'E. / Shën Sofi)
SHËN MËRIA GUSHTIT**

Kush është kjo zonjë ç'e bukur vjen?
Më shumë se hënza, si dritë shkëlqen.
Duket e zgjedhur mbi yllët e qiellit
e ka faqen për mbjatu diellit!
Kur erdh dita e thënë
la Shën Mëria jetën tonë.
Te Parrajsi Ynëzot e shkoi
me gjithë kurmin fjturoi.
Mali të falen, deji e kroi,
birra e lumi, llaka e përroi.
Dita shkëlqimez e errësia,
mbi tij harepsat mbaru gjithia.
Moj ju të xëni doni, o kopile,
kush është kjo lule, kjo trëndofile?
Kush është ky i madh, i ri shurbes,
çë dheun thavmasuer lë ndë gjithë pjesë?
Kjo zonjë hadhjare është ajo grua
çë me Perëndinë më u lartësua;
është ajo vashëz ç'even ndërroi,
ajo na therti, kjo na shëroi.
Ajo Parrajsin neve mbulliti
kjo e hapu e mirë e diti.
Eva mbi gjithë ne, mbjodh mallkime,
Mëria, bekuar, na mbjodh bekime.
Mos e harromi një ditë, një herë,
për mall të duami gjatë e gjerë,
me ne gjithë natën mbefetë kjo,
ditën si shoqëz na paftë ajo.

ARBERIA**Ciclismo: Giro dei colli arbëreshë**

Più di centocinquanta ciclisti, provenienti da diverse regioni italiane e dalla Francia, hanno partecipato lunedì 9 agosto alla V edizione del "Giro dei colli arbëreshë". La gara, organizzata dall'associazione sportiva dilettantistica "Gino Bartali" di San Demetrio Corone, è stata autorizzata dalla Federazione Ciclistica Italiana e patrocinata dall'amministrazione comunale del paese arbëresh ed è riconosciuta come medio fondo nazionale con livello di partecipazione cicloturistico amatoriale valevole per la Coppa Calabria e per il Campionato italiano di cicloturismo per società. "L'iniziativa, ha detto l'organizzatore e direttore di gara, Saverio Lacalamita, è stata ideata per promuovere la passione per lo sport delle due ruote anche attraverso il territorio dei centri arbëreshë disseminati nei colli presilani della fascia jonica cosentina". Il Giro si è dispiegato tra i comuni di San Demetrio Corone, la sua frazione Macchia, Cantinella di Corigliano, Vaccarizzo, San Giorgio e San Cosmo Albanese, con un percorso complessivo di circa 100 km. A vincere la quinta edizione quest'anno è stato Roberto Sgambelluri di Siderno, ex professionista, che ha percorso il tragitto in 2 ore e 58 minuti. Secondo classificato Gaetano Colletta, di Policoro (Matera), già vincitore della precedente edizione del Giro, con il tempo di 2 ore, 59 minuti e 4 secondi; terzo Angelo Prospato, di San Domenico in provincia di Cosenza, che ha tagliato il traguardo dopo 2 ore 59 minuti e 11 secondi. A partecipare al Giro dei Colli quest'anno c'era anche Davide Cassani,

*(segue a pag. 8)***ARBËRI****Çiklizëm: Rrethi i kodrave arbëreshe**

Më shumë se njëqind e pesëdhjetë çiklistë, të ardhur ka krahina të ndryshme italiane dhe ka Franca, muartën pjesë, të hënë 9 gusht, tek organizimi i V i "Rrethit të kodrave arbëreshe". Gara, e organizuar ka shoqata sportive diletante "Gino Bartali" ka Shën Mitri, u bë me autorizimin e Federatës Çiklistike Italiane dhe përkrahjen e administratës së Bashkisë së katundit arbëresh dhe vlerësohet si garë kombëtare gjysmëthelësie me nivel amatorial pjesëmarrjeje cikloturistik të vlefshëm për Kupën Calabria dhe për Kampionatin italian e cikloturizmit për shoqatat. "Nisma, tha organizuesi dhe drejtori i garës, Saverio Lacalamita, u mendua sa t'i jepej shytës pasionit për çiklizmin edhe nëpërmjet territorit të qendrave arbëreshe të shprishura mbi kodrat presilane e zonës jonike kozentine". Rrethi u shtrirë midis katundevet të Shën Mitrit, ndarjes së tij Maqi, Kandinelës, Vakaricit, Mbuzaitit dhe Strigarit, mbi një udhë të gjatë gjithsej 100 km. Simbjet e fitoi organizimin e pestë Roberto Sgambelluri ka Siderno, ish profesionist, çë e bëri udhëtimin me 2 orë dhe 58 minuta. Tek vendi i dytë Gaetano Colletta, ka Policoro (Matera), tashmë fitues i organizimit të mëparshëm të Rrethit, me 2 orë, 59 minuta dhe 4 sekonda; i treti Angelo Prospato, ka San Domenico në provincën e Kosenxës, çë arrëvoi pas 2 orësh, 59 minutash dhe 11 sekondash.

(vazhdon tek faqja e 8të)

(segue da pag. 7)

nome storico del ciclismo nazionale, attualmente commentatore di Rai Tre Sport, che dal 1982 al 1995 ha conquistato numerosi titoli nei Giri e nelle Coppe regionali e piazzamenti al Giro d'Italia e al Tour de France. Il servizio d'ordine è stato garantito dai carabinieri e vigili urbani di San Demetrio e dall'associazione dei carabinieri in pensione.

VACCARIZZO ALBANESE**“Suoni di minoranza 2010”**

Dal 06 al 20 agosto a Vaccarizzo Albanese, presso l'Anfiteatro comunale “Eco d'Acque”, si è svolta la manifestazione estiva “Suoni di minoranza 2010”, una rassegna musicale, che quest'anno ha posto l'attenzione sulla tradizione ebraica e musulmana.

Ecco gli appuntamenti: il 06 agosto “New old klezmer”, uno spettacolo strutturato in tre parti: “Ancient times”, dove suoni tradizionali si sono intrecciati a suoni sperimentali; “Tradition”, dove i suoni tipici del klezmer si sono alternati a brani virtuosi ed acrobatici; “New”, dove la tradizione ha incontrato la modernità.

Il 17 agosto “Tarab. Arab music and dance”, spettacolo con un vasto repertorio, dalla musica colta del Medio Oriente a quella popolare delle genti del Nord Africa.

Il 20 agosto “Zayanib. Arab Music”, durante il quale, oltre all'ascolto della musica, si sono potute ammirare le tipiche danze di varia derivazione etnica del mondo arabo, comunemente chiamate “danza del ventre”.

SAN DEMETRIO CORONE**Pina Serra è la nuova Miss San Demetrio 2010**

È Pina Serra, di 17 anni, la nuova Miss San Demetrio 2010. La kermesse si è svolta giovedì 12 agosto, nel piazzale antistante il centro sociale. Diciassette le partecipanti che hanno sfilato, in tenuta casual, elegante e sportiva, di fronte a un nutrito pubblico di sandemetresi e di persone provenienti dai paesi limitrofi. A Margaret Spinelli, di 15 anni, Marika Meringolo, di 16 anni e Eliana Loricchio, di 17 anni, tutte studentesse di San Demetrio, sono andate rispettivamente le fasce di Miss Simpatia, Miss Sorriso e Miss Eleganza. Presente alla manifestazione il Sindaco del paese arbëresh, Antonio Sposato. A presentare la sfilata è stato il Consigliere con delega allo sport, Damiano Cadicamo.

ARBERIA**Il torneo di calcetto coinvolge i paesi dell'Unione Arberia**

A Vaccarizzo Albanese si è svolto il “Memorial S. Bua e F. Matrango”, torneo di calcetto organizzato dai giovani del paese in memoria di due calciatori della comunità scomparsi prematuramente. Il torneo si è tenuto dal 31 luglio al 09 agosto nel campo di calcetto comunale e vi hanno preso parte squadre formate da giovani dei paesi dell'Unione: San Demetrio Corone, San Cosmo Albanese, San Giorgio Albanese e Vaccarizzo Albanese. La finalissima si è disputata tra la squadra “Aladin” di San Demetrio Corone e la squadra “Encanto 1986” di Vaccarizzo Albanese, con la vittoria finale della squadra “Aladin”.

(vazhdon ka faqja e 7të)

Simbjet tek rrethi i kodraves mori pjesë edhe Davide Cassani, emër historik i çiklizmit kombëtar, nani komentues tek Rai Tre Sport, që ka viti 1982 njera tek viti 1995 fitoi shumë tituj tek Rrathët dhe te Kupat krahinore dhe vende klasifikimi tek Rrethi i Italisë dhe tek Tour de France. E garantuan shërbimin sigurimi karabinierët dhe policët bashkë ka Shën Mitri dhe shoqata e karabinierëve në pension.

VAKARIC**“Tingujt e pakicavet 2010”**

Çë ka dita 06 njera tek dita 20 gusht, Vakaric, tek Anfiteatri bashkiak “Eco d'Acque”, u mba shfaqja verore “Tingujt e pakicavet 2010”, një shfaqje muzikore, që simbjet ia vu mendjen tradicionavet hebraike dhe myslimane.

Njo takimet: ditën 06 gusht “New old klezmer”, një shfaqje e përbërë ka tri pjesë: “Ancient times”, ku tingujt tradicionalë u lidhën me tinguj eksperimentalë; “Tradition”, këtu tingujt tipikë të klezmer-it u ndërruan me pjesë të virtutshëm dhe akrobatikë; “New”, ku tradita takoi modernizimin.

Ditën 17 gusht “Tarab. Arab music and dance” shfaqje me një repertor të madh, që vete ka muzika e kulturës së Lindjes së Mesme njera te muzika popullore të gjindjes së Afrikës së Veriut. Ditën 20 gusht “Zayanib. Arab Music”, shfaqje ku, përveç dëgjimit, të muzikës mund u kishin admiruar vallet tipike me prejardhje etnike të dheut arab, të njohura zakonisht si “valle e barkut”.

SHËN MITËR**Pina Serra është Zonjusha Shën Mitër 2010**

Është Pina Serra, 17 vjeç, Zonjusha Shën Mitër 2010. Shfaqja u mba të enjten 12 gusht, tek sheshi përballë qendrës shoqërore. Shtatëmbëdhjetë pjesëmarrësit që kaluan në rresht, me veshje casual, elegante dhe sportive, përpara një publiku të madh shënmitrotësh dhe njerëzësh të ardhura ka katundet afër. Për Margaret Spinelli, 15 vjeç, Marika Meringolo, 16 vjeç, dhe Eliana Loricchio, 17 vjeç, të gjitha studente ka Shën Mitri, përkatësisht brezat Zonjusha Simpati, Zonjusha Qeshje dhe Zonjusha Elegancë. Ish i pranishëm te shfaqja Kryetari i katundit arbëresh, Antonio Sposato. E paraqiti parakalimin Këshilltari me delegim për sportin, Damiano Cadicamo.

ARBËRIA**Turneu i futbollit mbjodhi katundet e Lidhjes Arbëria**

U mba Vakaric “Memoriali S. Bua e F. Matrango”, turneu i futbollit të organizuar ka të rinjtë e katundit për kujtimin e dy futbollistëve lokalë që vdiqin parë motit. Turneu u mba që ka dita 31 llogar njera te dita 09 gusht tek fusha e vogël futbollit të Bashkisë dhe muartën pjesë skuadra të përbëra ka të rinjtë e katundevet të Lidhjes Arbëria: Shën Mitri, Strigari, Mbuzati dhe Vakarici. Ndeshja e fundit u mba ndër skuadra “Aladin” ka Shën Mitri dhe skuadra “Encanto 1986” ka Vakarici, me fitimin e fundit të skuadrës “Aladin”.

EDITORE / BOTUES: Unione “Arberia” / Lidhja Arbëria

Sportello linguistico (L. 482/99 annualità 2007) / Sporteli gjuhësor (L.482/99 viti 2007)

Sede / Seli: San Demetrio Corone / Shën Mitër

DIRETTORE RESPONSABILE / DREJTOR I PËRGJITHSHËM: Giovanni Luca Baffa**REDAZIONE / REDAKSIA**

Adriana Ponte, Aurora Stracan, Silvia Tocci, Annunziata Bua, Daniela Zanfini